

Annandag pingst

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Joh. 3:16–21.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

I dag på annandag pingst flödar pingstdagens Helige Ande över oss i Jesu predikan inför Nikodemus. Orden vid det nattliga besöket har inte uppslukats av nattens mörker, av tystnaden på Jerusalems gator och i dess gränder. Nej, i dag sker bland oss det stora undret, att *"Vad jag säger eder i mörkret, det skolen I säga i ljuset"*. (Matt. 10:27) Det stora pingstundret, den heliga verbalinspirationen, Den Helige Andes inandande av Jesu ord i apostlarnas tungor och pennor, skänker oss *"Andens vind över världen"*, som dagens rubrik och predikoämne lyder. Den vinden blåser från predikstolen, utgår från evangeliet, som förelästs, kommer från evangelieboken, som står i sitt stöd på vårt altare. Så talar till oss i dag den evige Guds Son genom sitt andefyllda, andeverkade och andeverkande Ord. Det han säger oss i dag, har i alla tider mottagits som en särskild trons summa, som den *"lilla Bibeln"*, som en oöverträffad sammanfattning av evangelium. Därför kan också barnen i vår församling utantill de ord, som inleder dagens evangelium, liksom vi själva gör det: *"Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom skall icke förgås utan hava evigt liv"*. Dessa ord har sin plats i vår högmässaordning allra närmast de heliga instiftelseorden, som sedan följs av Fader Vår och *"O, Guds Lamm"*. Så angelägna och så centrala är dessa ord.

För att ta till oss av dessa ords fullhet, för att verkligen smaka, att *"Du sänder ut din Ande, då varda de skapade, och du förnyar jordens anlete"* (Ps. 104:30), bör vi lyssna till ordens sammanhang. Redan från sin första upptakt står Jesu samtal med Nikodemus under den avgörande motsättningen mellan evigt liv, nytt liv, andligt liv och det opånyttfödda, köttliga, onda livet. Med klara och entydiga ord ställer Jesus människolivet sådant det är i sig självt utanför Guds heliga gemenskap, som dömt och avvisat: *"det som är fött av kött, det är kött"*. (Joh. 3:6) Detta kött sammanfattas i dagens evangelium med det enkla: *"Deras gärningar äro onda"*. Detta är en väsentlig, utomordentligt avgörande insikt, varigenom vi ställs

inför Guds dom över synden, inför detta, att *"köttets gärningar äro uppenbara ... de som göra sådant skola icke få Guds rike till arvedel"*. (Gal. 5:19 ff.) Köttet är alltså inte att förstå bara som andelöst utan också och framför allt som syndigt och därmed ställt under Guds vrede, just det som sägs om den, som icke tror, i slutversen av det kapitel, varur evangeliet är hämtat: *"Guds vrede förbliver över honom"*. (Joh. 3:36) Köttet står under Guds vrede. Köttet är dömt, förklarat skyldigt. När vi säger så, rör vi oss inte längre i en oklar, diffus värld, där liv och död, ljus och mörker, ande och kött svävar omkring som allmänna, lösliga begrepp. Döden är Guds dom. Mörkret är ondska. Köttet är synd mot Guds heliga budord. Så är angreppet inte längre allmänt, svepande och generaliserande utan specifikt, konkret och personligt. Därmed blir också klart vad som menas med liv, ljus och ande, vad det är att bli *"född på nytt"* (Joh. 3:3), att bli *"född av vatten och Ande"* (Joh. 3:5), att komma till *"ljuset"*, att *"hava evigt liv"*. Det är alltihop motsatsen till att dömas som syndig och orättfärdig. Det är att i stället förklaras rättfärdig, att förlätas, att hållas för helig för Jesu skull, ja, *"han har evigt liv och kommer icke under någon dom, utan har övergått från döden till livet"*. (Joh. 5:24) Just räddningen undan domen är det eviga livet, är räddningen undan den död, som är syndens lön. Härav förstår vi, att

- I. **Guds kärlek frikänner för Jesu skull oss från våra synder,**
- II. **Guds kärleksfullas frikännande är vår nya födelse till liv,**
- III. **Guds kärleksfulla frikännande sker i dopets vatten och Ande.**

I. Guds kärlek frikänner för Jesu skull oss från våra synder.

Det ordet *"var och en som tror på honom skall icke förgås utan hava evigt liv"* hämtar all sin kraft, hela sin innebörd, från det föregående: *"Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son"*. Den frälsande tron är till själva sitt väsen tron på att alla våra synder, också mina synder, är förtrampade i Jesu seger över

synden, döden och djävulen, och att hans påsk är vår påsk, vår rättfärdighet, vårt frikännande. I detta möter jag Gud, som älskar mig, som har behag i mig, som bönhör mig. Det eviga livets gåta är just att tro så, inget annat utan just detta: att det eviga livet är livet utan dom, det tillerkända livet, påskens ställföreträdande liv, som räcker in i nästa liv, in i evigheten.

II. Guds kärleksfulla frikännande är vår nya födelse till liv.

Huvudorden i dagens evangelium *"var och en som tror på honom skall icke förgås utan hava evigt liv"* säger just detsamma som Jesu ord strax före: *"Om en människa icke bliver född på nytt, så kan hon icke få se Guds rike"* (Joh. 3:3), och *"Förundra dig icke över att jag sade dig att I måsten födas på nytt"*. (Joh. 3:7) Den nya födelsen innebär ju just detta, att den kristne får liv, ingår i ett nytt sammanhang, skilt från köttets värld, från domens och vredens värld. Den nya födelsen är väl att märka inget tillägg till syndaförlåtelsen, inget krav, som håller evangelium på plats, utan just den förlåtande, kärleksfulle Gudens förlåtelse av oss i Jesu namn.

III. Guds kärleksfulla frikännande sker i dopets vatten och Ande.

Vårt evangelium i dag är i högsta grad ett dopevangeli-um. Strax före evangeliet heter det: *"Om en människa icke bliver född av vatten och Ande, så kan hon icke komma in i Guds rike"*. (Joh. 3:5) Versen omedelbart efter evangelium säger oss, att *"Därefter begav sig Jesus med sina lärjungar till den judiska landsbygden, och där vistades han med dem och döpte"*. (Joh. 3:22) Jesus öppnar i konsekvens med sina ord till Nikodemus portarna till Guds rike, låter i dopets heliga vatten det eviga livet, livet utan dom, frikännandets och syndaförlåtelsens liv, strömma fram. Detta dops gåvor är förvisso mångahanda, men dopets väsen är just frikännande, domens upphävande, så att Ananias till S:t Paulus kan säga: *"Stå upp och låt döpa dig och avtvå dina synder"*. (Apg. 22:16) Det är beskrivningen också av vårt dop, som varje stund genom tron skänker oss tillgång till dagens evangelium, till att *"var och en som tror på honom skall icke förgås utan hava evigt liv"*.

Amen.